

Advies voor richtlijnen over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Baggerspeciebergiging Hansweert

22 mei 1992

415-44

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Zeeland
Postbus 165
4330 AD Middelburg

uw kenmerk
nr. 465 Milieubeheer bur. B&A

uw brief
31 maart 1992

ons kenmerk
U770-92/CI/sb/415-28

onderwerp
richtlijnenadvies m.e.r.
baggerspeciebergings Hansweert

Utrecht,
22 mei 1992

Geacht College,

Met bovenvermelde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) baggerspeciebergings Hansweert. Het MER zal worden opgesteld ten behoeve van de vergunningverlening krachtens de Afvalstoffenwet inzake het oprichten van een definitief bergingsdepot voor verontreinigde specie uit de havens van de Oosterschelde en "schone" specie die is vrijgekomen bij de reconstructiewerkzaamheden van het Kanaal door Zuid-Beveland, in de voormalige buitenhaven te Hansweert. De door U in een eerder stadium verleende Afvalstoffenwetvergunning is door de Raad van State vernietigd omdat er geen MER bij dit besluit was overlegd.

Hierbij bied ik u, overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan. Voor de inhoud van dit advies verwijs ik u naar de samenvatting, waarin in overeenstemming met de onderwerpen die volgens de Wabm ten minste in een MER moeten worden behandeld, de belangrijkste punten uit het advies bijeen gebracht zijn.

Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende:

In het onderhavige geval is sprake van een reeds voltooide activiteit. Het ten onrechte niet uitvoeren van m.e.r. en de daarop volgende rechterlijke correctie, mogen er niet toe leiden dat om deze reden met een beperkter m.e.r. kan worden volstaan. Anderzijds moet de beschrijving in het MER van de alternatieven en gevolgen wel zinvol zijn. Bij het opstellen van dit advies voor richtlijnen heeft de Commissie daarom getracht om die aspecten naar voren te brengen die aan deze m.e.r.-procedure een toegevoegde waarde kunnen geven. Naar de mening van de Commissie moet deze toegevoegde waarde worden gezocht in de ontwikkeling van

varianten die betrekking hebben op een doelmatig gebruik van het depot en op de afwerking, de nazorg en het beheer van het depot. De Commissie sluit namelijk niet uit dat in het onderhavige geval niet is voldaan aan de eisen (IBC-criteria), welke worden gesteld aan de inrichting van een depot, bestemd voor de kwaliteit specie zoals hier is verwerkt. In dat geval zullen alsnog aanvullende voorzieningen moeten worden toegepast.

De Commissie acht het van groot belang dat reeds in dit stadium een goede monitoring plaatsvindt naar veranderingen in de milieukwaliteit als gevolg van de aanwezigheid van het depot. De resultaten van de metingen kunnen in het MER worden verwerkt, zodat varianten op het gebied van extra voorzieningen op hun waarde kunnen worden getoetst. U heeft dan een eerste inzicht in de eventuele milieugevolgen van het huidige depot en de maatregelen om deze milieugevolgen tegen te gaan respectievelijk te beheersen.

De Commissie heeft getracht om met dit advies een bijdrage te leveren aan het tot stand komen van de richtlijnen voor het MER. Zij zal dan ook gaarne vernemen op welke wijze U gebruik wilt maken van haar aanbevelingen.

dr. H. Cohen,
voorzitter van de Commissie
voor de m.e.r.

Advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
Baggerspeciebergings
Hansweert

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de richtlijnen voor het milieu-effectrapport over Baggerspeciebergings Hansweert.

Uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

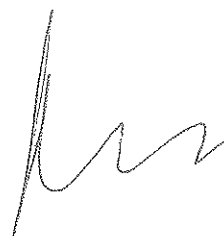
de werkgroep m.e.r. Baggerspeciebergings Hansweert

de secretaris

ir. M.P.T.M. de Cleen

de voorzitter

dr. H. Cohen

Utrecht, 22 mei 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN	5
2.1 Achtergrond en probleemstelling	5
2.2 Beleidsuitgangspunten	6
2.3 Besluitvormingsprocedures	7
3. ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Referentie	8
3.2.1 Herkomst, samenstelling, hoeveelheid	8
3.2.2 Uitvoering en inrichting	9
3.2.3 Afwerking, beheer en nazorg	10
3.3 Alternatieven	11
4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELING	12
4.1 Algemeen	12
4.2 Abiotische aspecten	12
4.3 Landschap, bodemgebruik	13
4.4 Overige aspecten	13
4.5 Autonome milieu-ontwikkelingen	13
5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	14
5.1 Algemeen	14
5.2 Bodem en grondwater	15
5.3 Waterbodem en oppervlaktewater	15
5.4 Luchtverontreiniging	16
5.5 Woon- en leefmilieu en externe veiligheid	16
5.6 Landschap, bodemgebruik	16
5.7 Overige gevolgen	16
6. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN TEN AANZIEN VAN HET MILIEU	16
7. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	17
8. SAMENVATTING EN PRESENTATIE VAN HET MER	18

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1992 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking in de Staatscourant d.d. 15 april 1992.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Chemische en Fysische samenstelling.

Naast deze varianten dient een meest milieuvriendelijk alternatief te worden beschreven. De beschouwde varianten dienen realiteitswaarde te bezitten. (Hoofdstuk 3).

De bestaande situatie en de autonome ontwikkelingen dienen in het MER te worden beschreven. Hierbij dient de huidige situatie als uitgangspunt. Voor wat betreft de beschouwing over het gedrag van verontreinigingen dient echter ook de situatie te worden behandeld voorafgaand aan de inrichting van het depot.

Als studiegebied wordt aangemerkt de locatie in ruime zin en de aangrenzende gebieden die door het depot en de varianten kunnen worden beïnvloed. Aandacht dient te worden besteed aan de abiotische aspecten, het landschap en het bodemgebruik en de mate waarin de directe bewoonde omgeving hinder ondervindt. Globaal dienen de in het gebied aanwezige natuurwaarden te worden beschreven. (Hoofdstuk 4).

In het MER moeten de gevolgen voor het milieu worden beschreven, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in de fase van definitieve inrichting en de fase van nazorg. Nadruk moet komen op die gevolgen die (nagenoeg) onomkeerbaar zijn en per alternatief/variant verschillen. De gebruikte voorspellingsmethoden, modellen en gegevens dienen te worden gemotiveerd en gedocumenteerd. Onzekerheden en onnauwkeurigheden moeten worden aangegeven. Prioriteit bij de beschrijving gaat uit naar de gevolgen van uit de specie mogelijk vrijkomende stoffen. Hierbij dient te worden ingegaan op de gevolgen voor bodem en grondwater, waterbodem en oppervlaktewater, luchtverontreiniging, woon- en leefmilieu en externe veiligheid en landschap en bodemgebruik. (Hoofdstuk 5).

De alternatieven en varianten dienen aan de hand van toetsingscriteria met elkaar en met de (autonome) ontwikkeling te worden vergeleken. Per relevant aspect moet een voorkeur worden aangegeven. (Hoofdstuk 6).

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd en waardoor dit wordt veroorzaakt. In het evaluatieprogramma dat bevoegd gezag te zijner tijd in het kader van m.e.r. zal moeten opstellen, kan worden ingegaan op deze kennisleemten. Het bestaande evaluatie- en monitoringsprogramma kan hierbij als uitgangspunt dienen. In het programma kan worden ingegaan op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effect-beperkende maatregelen. (Hoofdstuk 7).

Het MER moet voor een algemeen publiek leesbaar en begrijpbaar zijn. Achtergrondinformatie dient zoveel mogelijk te worden opgenomen in bijlagen bij het MER. Het MER dient als een zelfstandig stuk herkenbaar te zijn. Een samenvatting is onderdeel van het MER en dient een afspiegeling van de inhoud van het MER te zijn. In de samenvatting verdient met name de vergelijkende beoordeling van de alternatieven, mede tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid, de aandacht. (Hoofdstuk 8).

Naast deze varianten dient een meest milieuvriendelijk alternatief te worden beschreven. De beschouwde varianten dienen realiteitswaarde te bezitten. (Hoofdstuk 3).

De bestaande situatie en de autonome ontwikkelingen dienen in het MER te worden beschreven. Hierbij dient de huidige situatie als uitgangspunt. Voor wat betreft de beschouwing over het gedrag van verontreinigingen dient echter ook de situatie te worden behandeld voorafgaand aan de inrichting van het depot.

Als studiegebied wordt aangemerkt de locatie in ruime zin en de aangrenzende gebieden die door het depot en de varianten kunnen worden beïnvloed. Aandacht dient te worden besteed aan de abiotische aspecten, het landschap en het bodemgebruik en de mate waarin de directe bewoonde omgeving hinder ondervindt. Globaal dienen de in het gebied aanwezige natuurwaarden te worden beschreven. (Hoofdstuk 4).

In het MER moeten de gevolgen voor het milieu worden beschreven, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in de fase van definitieve inrichting en de fase van nazorg. Nadruk moet komen op die gevolgen die (nagenoeg) onomkeerbaar zijn en per alternatief/variant verschillen. De gebruikte voorspellingsmethoden, modellen en gegevens dienen te worden gemotiveerd en gedocumenteerd. Onzekerheden en onnauwkeurigheden moeten worden aangegeven. Prioriteit bij de beschrijving gaat uit naar de gevolgen van uit de specie mogelijk vrijkomende stoffen. Hierbij dient te worden ingegaan op de gevolgen voor bodem en grondwater, waterbodem en oppervlaktewater, luchtverontreiniging, woon- en leefmilieu en externe veiligheid en landschap en bodemgebruik. (Hoofdstuk 5).

De alternatieven en varianten dienen aan de hand van toetsingscriteria met elkaar en met de (autonome) ontwikkeling te worden vergeleken. Per relevant aspect moet een voorkeur worden aangegeven. (Hoofdstuk 6).

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd en waardoor dit wordt veroorzaakt. In het evaluatieprogramma dat bevoegd gezag te zijner tijd in het kader van m.e.r. zal moeten opstellen, kan worden ingegaan op deze kennisleemten. Het bestaande evaluatie- en monitoringsprogramma kan hierbij als uitgangspunt dienen. In het programma kan worden ingegaan op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effect-beperkende maatregelen. (Hoofdstuk 7).

Het MER moet voor een algemeen publiek leesbaar en begrijpbaar zijn. Achtergrondinformatie dient zoveel mogelijk te worden opgenomen in bijlagen bij het MER. Het MER dient als een zelfstandig stuk herkenbaar te zijn. Een samenvatting is onderdeel van het MER en dient een afspiegeling van de inhoud van het MER te zijn. In de samenvatting verdient met name de vergelijkende beoordeling van de alternatieven, mede tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid, de aandacht. (Hoofdstuk 8).

1.

INLEIDING

Op 10 januari 1989 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland een Afvalstoffenwetvergunning verleend aan Rijkswaterstaat directie Zeeland voor de aanleg van een bergingsdepot voor 180.000 m³ verontreinigde baggerspecie in de voormalige buitenhaven te Hansweert. De capaciteit van het op te richten depot bedroeg 1.000.000 m³. Naast de vervuilde baggerspecie zou 810.000 m³ "schone" specie, die bij de reconstructiewerken van het Kanaal door Zuid-Beveland zou vrijkomen, worden geborgen.

Tegen de vergunningverlening is beroep aangetekend. Op 14 augustus 1991 is de vergunning door de Raad van State op formele gronden vernietigd. Het depot moet worden beschouwd als inrichting als bedoeld in art. 31 van de Afvalstoffenwet. Voor de oprichting van een inrichting als bedoeld in art. 31 van de Afvalstoffenwet dient de procedure voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen, indien de capaciteit meer dan 500.000 m³ bedraagt. Het depot te Hansweert heeft een capaciteit van 1.000.000 m³. Bij de aanvraag van de vergunning is geen m.e.r.-procedure doorlopen en daarom is de vergunning ten onrechte verleend.

Het storten van de verontreinigde specie was echter al in juli 1990 voltooid. Inmiddels wordt het depot afgewerkt.

Om alsnog een vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet te verkrijgen is een m.e.r.-procedure gestart. Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland treedt op als bevoegd gezag. Initiatiefnemer is Rijkswaterstaat directie Zeeland.

Per brief van 31 maart 1992 (zie bijlage 1), verzochten Gedeputeerde Staten van Zeeland de Commissie voor de milieu-effectrapportage te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER). Met de openbare bekendmaking van het voornemen in de Staatscourant van 16 april 1992 (zie bijlage 2), is de procedure formeel van start gegaan.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder 'de Commissie' genoemd. De samenstelling van de werkgroep en de belangrijkste gegevens over het project zijn opgenomen in bijlage 3.

Een m.e.r.-procedure wordt doorlopen ten behoeve van een weloverwogen besluitvorming over een voorgenomen activiteit. In een MER dient daarom onder andere de doelstelling achter een voorgenomen activiteit te worden beschreven. Dit dient ter motivatie van de mogelijke opofferingen die een activiteit van het milieu vraagt. Het bevoegd gezag kan dan een afweging maken of het doel dat met het voornemen wordt bereikt ook inderdaad deze opofferingen waard is.

In het onderhavige geval is sprake van een reeds voltooide activiteit. Een afweging over de wenselijkheid van deze activiteit of over de wijze waarop deze activiteit zou moeten vormkrijgen, heeft reeds plaatsgevonden.

Het ten onrechte niet uitvoeren van een m.e.r. en de daarop volgende rechterlijke correctie mogen er niet toe leiden dat met een beperkter m.e.r. kan worden volstaan. Anderzijds moet de beschrijving in het MER van alternatieven en gevolgen wel zinvol zijn. Het reeds uitgevoerd zijn van de activiteit brengt met zich mee dat meer inzicht bestaat in de gevolgen van de activiteit en de juistheid van de vóór de uitvoering van de activiteit gemaakte inschattingen. Voor de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven kan dit gevolgen hebben. Zo zal meer aandacht kunnen worden gegeven aan inrichtingsalternatieven. Verder kan, op grond van de reeds opgedane ervaringen, meer uitgebreid de evaluatie achteraf van de gevolgen van de activiteit worden beschreven.

Volgens het Besluit m.e.r. dienen een aantal onderwerpen in het MER te worden behandeld. De Commissie zal dan ook op al deze onderwerpen ingaan. In het advies is de volgorde aangehouden van onderwerpen, zoals die volgens art. 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) moeten worden behandeld.

De Commissie gaat in dit advies uit van de huidige situatie. Voor wat betreft de onderwerpen uit het Besluit m.e.r. die betrekking hebben op de doelstelling achter en de beschrijving van de voorgenomen activiteit zal zij vragen om de afwegingen te schetsen die hebben geleid tot de inrichting van het depot te Hansweert. Daarnaast geeft de Commissie aan in welke richting alternatieven kunnen worden ontwikkeld, die een invulling kunnen geven aan het te nemen besluit.

Aan de inspraakreacties, die via het bevoegd gezag zijn ontvangen, is in dit advies voor de richtlijnen aandacht geschonken (zie bijlage 4). -

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Achtergrond en probleemstelling

In het MER dient de historie die is voorafgegaan aan de realisering van het depot te Hansweert te worden geschetst. In deze schets dienen de volgende aspecten te worden behandeld:

- . de noodzaak voor het oprichten van een bergingsdepot;
 - de problematiek die ten grondslag ligt aan het vrijkomen van alle specie, zowel de "schone" als de verontreinigde specie;
 - de reinigingsmethoden die zijn toegepast en het succes van deze methoden;
 - de keuze voor bergen in plaats van anderszins verwerken van vrijgekomen verontreinigde specie (180.000 m³);
 - de keuze voor bergen in plaats van anderszins toepassen van "schone" specie (810.000 m³);
 - de keuze voor definitief bergen;
- . de herkomst, hoeveelheid en kwaliteit van de te bergen specie;
- . de keuze om de bergingscapaciteit te benutten voor verontreinigde specie samen met schone specie respectievelijk de doelmatigheid (werk met werk maken respectievelijk kostbare voorzieningen) van de gezamenlijke berging van verontreinigde en schone specie in één depot;
- . de keuze voor situering van het depot te Hansweert;
 - baggerzwaartepunt;
 - capaciteit;
 - aanwezigheid van woonbebouwing;
 - aanwezigheid van ecologische waarden;
 - de planologische inpassing (van het afgewerkte) depot;
 - mogelijkheid tot het creëren van een depot dat voldoet aan de IBC-criteria.

In maart 1988 is een interimrapportage uitgebracht door een in 1986 opgerichte werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van Rijkswaterstaat directie Zeeland, provincie Zeeland, waterschappen, inspectie milieu, directie landbouw, natuur en openluchtrecreatie, gemeenten en havenschappen. Deze was ingesteld ten behoeve van de opstelling van een beleidsplan voor de aanpak van de toenemende problematiek op het gebied van de verontreiniging van waterbodems en de berging van baggerspecie in de provincie Zeeland. In deze rapportage wordt onder andere ingegaan op de drie beleidsuitgangspunten voor de drie hoofdonderdelen van het op te stellen beleidsplan, te weten:

- . preventie;
- . sanering;
- . verwerking van baggerspecie die vanwege nautische, waterhuishoudkundige of milieu-overwegingen verwijderd moet worden.

Ten behoeve van de uitwerking van dit laatste onderdeel is op 14 september 1989 een m.e.r.-procedure gestart.

Bij de onderhavige m.e.r. dient te worden aangegeven waarom het depot te Hansweert is gerealiseerd, voorafgaand aan vaststelling van het beleidsplan en het afronden van de hiervoor gestarte m.e.r. Tevens moet worden beschreven in welke mate tegemoet is gekomen aan de in de interimrapportage behandelde hoofdonderdelen.

2.2 Beleidsuitgangspunten

Het MER moet ingaan op relevante door de overheid vastgelegde bestaande of in ontwikkeling zijnde regelgeving en plannen, die invloed uitoefenen op of beperkingen opleggen aan het besluit waarvoor het MER wordt opgesteld.

Hierboven is al opgemerkt dat de samenhang van de ondernomen activiteit met de interimrapportage ten behoeve van het beleidsplan van de Provincie moet worden aangegeven.

Verder dient in het MER te worden beschreven hoe de gerealiseerde inrichting past in bestaande plannen en in regelgeving. Voor alternatieven op het gebied van verdere verwerking, nazorg en afwerking moet worden aangegeven in hoeverre zij (beter) bij de plannen en regels aansluiten. Ingegaan kan worden op bijvoorbeeld:

plannen op basis van de Wet ruimtelijke ordening, milieubeleidsplannen en -programma's (zoals streekplan, bestemmingsplan, NMP (+), Derde nota waterhuishouding, provinciaal grondwaterbeschermingsplan, provinciale milieubeleidsplannen).

maximaal toelaatbare emissies en concentraties op basis van bestaande vergunningen (WVO);

relevante wettelijke regelingen en daarbij behorende besluiten, richtlijnen, circulaire's en overeenkomsten (zoals de Afvalstoffenwet, Wet chemische afvalstoffen, Wet bodembescherming, Wet indijking en droogmakerijen).

Aan de hand van plannen, programma's en regelgeving dienen concrete beoordelingscriteria te worden afgeleid, waaraan de in het MER uit te werken alternatieven en varianten kunnen worden getoetst.

2.3 Besluitvormingsprocedures

In de startnotitie is uitgebreid aandacht besteed aan de gang van zaken rondom de vergunningverlening inzake de Afvalstoffenwet.

In het MER hoeft daarom alleen te worden vermeld wat de formele gronden zijn geweest voor de vernietiging van de verleende Afvalstoffenwetvergunning.

Wel dient in het MER te worden aangegeven welke andere besluitvormingsprocedures zijn doorlopen ten behoeve van de realisering van het depot en in hoeverre eventueel verleende vergunningen naast de vergunning inzake de Afvalstoffenwet voor het realiseren van de te beschrijven inrichtingsalternatieven mogelijkkerwijs dienen te worden aangepast.

De Commissie vraagt aandacht voor de mogelijkheid dat andere m.e.r.-plichtige vergunningen vereist zijn. Uit de startnotitie blijkt dat het MER niet wordt opgesteld voor een vergunning krachtens de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Het is echter denkbaar dat de huidige WVO-vergunning naar aanleiding van de inhoud van het MER zal moeten worden gewijzigd. De Commissie adviseert daarom het MER nu ook voor de eventueel te verlenen WVO-vergunning op te stellen, zodat wordt voorkomen dat een situatie ontstaat waarin het MER achteraf onvoldoende informatie blijkt te bevatten voor een WVO-vergunningaanvraag ¹.

In het MER moet worden beschreven volgens welke tijdsplanning het besluit naar verwachting zal worden voorbereid en genomen en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn.

1 Zie tevens inspraakreactie 1, bijlage 4.

3. ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

3.1 Algemeen

Omdat het depot te Hansweert reeds is gerealiseerd kan niet worden gesproken van een voorgenomen activiteit. In het MER zal daarom de uitvoering, de inrichting, de afwerking en het beheer van het bestaande depot moeten worden beschreven. In § 3.2 wordt hier nader op ingegaan.

Het bestaande depot kan dan ook als referentie worden beschouwd. Ten behoeve van de beoordeling van de verspreiding van verontreinigingen en andere effecten van het bestaande depot dient echter te worden uitgegaan van de (milieu-)situatie zoals die was voordat het depot werd gerealiseerd (zie ook hoofdstuk 4). In het MER moet dan ook de huidige situatie en de situatie vóór aanleg van het depot voor wat betreft de relevante aspecten worden beschreven ²].

In het MER moeten alternatieven worden uitgewerkt. De ontwikkeling van alternatieven is in het onderhavige geval beperkt tot de doelmatigheid van het gebruik van het depot, de afwerking, de nazorg en het beheer. In ieder geval dient een alternatief met de beste bestaande mogelijkheden voor het milieu te worden beschreven.

3.2 Referentie

3.2.1 Herkomst, samenstelling, hoeveelheid

In het MER dienen de volgende aspecten toegelicht te worden.

- de hoeveelheden en herkomst van alle geborgen specie; hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen de specie afkomstig van de sanering van de Oosterscheldehavens en de natte respectievelijk droge specie die is vrijgekomen bij de reconstructiewerken van het Kanaal door Zuid-Beveland.
- de samenstelling van de specie, gedifferentieerd naar de herkomstgebieden. Voor de te beschouwen parameters verwijst de Commissie naar bijlage 5.

² Zie tevens inspraakreacties 1, 2 en 3, bijlage 4.

Motiveer de verbruikte bergingscapaciteit aan de hand van de hoeveelheid en kwaliteit van de geborgen specie.

Betrek in deze motivatie ondermeer:

- . mogelijkheden tot reiniging;
- . mogelijkheden tot verwerking anderszins;
- . het consolidatiegedrag;
- . de keuze voor het ongemoeid laten van de oude, verontreinigde havenbodem.

3.2.2 Uitvoering en inrichting

In het MER moet een beschrijving worden gegeven van de uitvoering en inrichting van het depot. Daarbij dienen de volgende punten te worden behandeld:

- . situering van het depot;
 - Geef de geografische ligging van het depot aan op kaart;
 - Geef de doorsnede van het depot met aanduiding van de hoogte respectievelijk diepte van het depot met de daarin te onderscheiden lagen ten opzichte van het maaiveld en in meters onder respectievelijk boven het NAP;
 - Geef aan welke maatregelen/ingrepen zijn getroffen alvorens met de speciebergings is aangevangen en tijdens de speciebergings, zoals aanleg, verzwaring en aanpassing van dijken. Geef aan welke materialen zijn toegepast³;
 - Geef in de doorsnede aan op welk niveau het freatisch grondwaterpeil zich bevindt. Tevens dienen de gemiddelde zoetwaterstijghoogten in andere relevante bodemlagen in de tekening opgenomen te worden;
- . situering van de specie in het depot;
 - Geef aan op welke wijze de specie in het depot is gebracht;
 - Geef aan in welke mate de specie is geconsolideerd en in hoeverre verdere inklinking is te verwachten;
 - Geef in een overzicht aan hoe de verschillende soorten specie (onder vermelding van de verontreinigingsklassen) ten opzichte van elkaar zijn geborgen;
- . mogelijkheden tot uitbreiding;
- . Toepassing van isolerende, controlerende en beheersende voorzieningen⁴;
 - Geef aan of er isolerende voorzieningen zijn getroffen (in de vorm van onder-, zij- en bovenafsluiting) en waaruit deze bestaan. (Geef dit aan in de doorsnede van het depot);

3 Zie tevens inspraakreactie 1, bijlage 4.

4 Zie wat hierover wordt opgemerkt in inspraakreactie 1, bijlage 4.

- Geef aan op welke wijze controle plaatsvindt van de werking van isolerende voorzieningen. Besteed hierbij aandacht aan het monitorsysteem. Ga in op de wijze van monitoren, de locatiekeuze en de dichtheid van het meetnet van de monsterpunten, de parameterkeuze en de meetfrequentie. Geef aan welke responstijden en alarmwaarden zijn vastgesteld;
- Geef aan hoe de beheersing van het depot is georganiseerd. Geef aan in hoeverre er een milieuzorgsysteem is opgesteld en welke instantie zorg draagt voor de handhaving. Beschrijf de maatregelen die zullen worden getroffen in het geval van een calamiteit of indien blijkt dat isolerende voorzieningen falen;
- Geef aan welke zuiveringstechnieken worden toegepast;
- Geef aan in hoeverre het depot voldoet aan de IBC-criteria. Indien het depot niet aan de IBC-criteria voldoet dient te worden aangegeven op welke punten '].

3.2.3 Afwerking, beheer en nazorg

De wijze waarop het depot is/zal worden afgewerkt en de wijze waarop het depot wordt/zal worden beheerd verdient in het MER grote aandacht. In bovenstaande paragraaf is al op een aantal beheersaspecten ingegaan. Naast deze aspecten moeten de volgende punten worden behandeld:

- . wijze waarop en materiaal waarmee het depot wordt afgewerkt. Indien hierbij wordt/is afgeweken van de richtlijnen voor een dichte eindafwerking op afval- en reststoffenbergingen (Ontwerp-Stortbesluit), dient dit te worden gemotiveerd;
- . wijze waarop het depot wordt ingepast in de omgeving;
- . gebruiksfunctie van het depot '];
- . wijze waarop het depot wordt beschermd tegen golfslag en erosie; de kans op afslag bij zware storm en springtij;
- . instantie die verantwoordelijk is voor het beheer na de herinrichting; indien er onvoorziene aanvullende, milieubeschermende - voorzieningen moeten worden getroffen na afwerking van de stort, wie draagt dan de verantwoordelijkheid?

5 Zie tevens inspraakreactie 1, bijlage 4.

6 Zie inspraakreactie 3, bijlage 4.

3.3 Alternatieven

De Commissie sluit niet uit dat hier niet geheel is voldaan aan de eisen welke gesteld moeten worden aan de inrichting van een depot, bestemd voor de kwaliteit specie zoals die hier verwerkt is (IBC-criteria). In dat geval zullen alsnog aanvullende voorzieningen moeten worden toegepast ⁷. Tegen deze achtergrond verzoekt de Commissie alternatieven/varianten uit te werken waarbij de schone specie wordt verwijderd en elders nuttig wordt toegepast en nadat de mogelijke voorzieningen alsnog zijn aangebracht de beschikbare ruimte wordt benut voor verontreinigde baggerspecie (uit Zeeland). Onderzocht zou zelfs kunnen worden of de capaciteit mogelijk vergroot kan worden door het depot op grotere hoogte af te werken. Aangegeven dient te worden in hoeverre bij uitbreiding of herinrichting van het depot compartimentering kan worden toegepast.

Tevens acht de Commissie het van belang dat een aanvullend monitoring- en nazorgprogramma wordt ontwikkeld. Bij de beschrijving moeten in ieder geval de aspecten die in 3.2.2 zijn genoemd, worden behandeld. Welke criteria worden gehanteerd om te beoordelen of de isolerende voorzieningen falen? Aangegeven dient te worden welke maatregelen worden getroffen als inderdaad blijkt dat de (aanvullende) voorzieningen niet (goed) functioneren.

De varianten moeten redelijkerwijs in beschouwing te nemen zijn. Dit betekent dat zij realiteitswaarde dienen te bezitten.

Indien de beschreven varianten niet in een alternatief worden opgenomen, dient dit te worden gemotiveerd.

In ieder geval dient een meest milieuvriendelijk alternatief te worden beschreven. Dit alternatief kan worden geformuleerd aan de hand van de meest-milieuvriendelijke varianten. Ook dit alternatief dient redelijkerwijs in beschouwing genomen te kunnen worden.

Bij het definiëren van het meest milieuvriendelijke alternatief kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de volgende elementen:

- . efficiënt ruimtegebruik; optimaal gebruik maken van de capaciteit;
- . het minimaliseren van emissies naar water, bodem en lucht vanuit het depot naar de omgeving ⁸;
- . het optimaliseren van controle, beheer en nazorg;
- . een milieuvriendelijke eindbestemming van het depot (natuur- en landschapsontwikkeling in plaats van recreatie-, woon- of industriebestemming).

7 Zie inspraakreacties 1, 2 en 3, bijlage 4.

8 Zie inspraakreactie 3, bijlage 4.

4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

4.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan dient te worden beschreven voor zover van belang voor beschrijving van de effecten op het milieu van het bestaande depot en mogelijke alternatieven ten opzichte van het gebruik, de afwerking en het beheer. Onzekerheden ten aanzien van de gemaakte schattingen dienen duidelijk te worden aangegeven. Bestaande gegevens over het depot, de emissies naar de omgeving, literatuur en bestaande veldbeschrijvingen, aangevuld met eventueel te verrichten onderzoek vormen de basis voor de beschrijving van de huidige situatie ⁹].

Als studiegebied wordt aangemerkt de locatie in ruime zin en de aangrenzende gebieden die door het depot en de varianten kunnen worden beïnvloed ¹⁰]. Per milieu-aspect (bodem, water, lucht, veiligheid e.d.) zal de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen. De beschrijving dient die gebiedsdelen te omvatten, waar (meetbare of bespeurbare) veranderingen in de toestand van het milieu kunnen worden verwacht ten gevolge van het depot inclusief de alternatieve oplossingen of waarbinnen veranderingen in bodemgebruik van invloed kunnen zijn op het milieuhygiënische gedrag van het depot.

4.2 Abiotische aspecten

- bodemsamenstelling, -opbouw en -kwaliteit;
 - geef de verschillende bodemlagen en hun dikte aan;
 - geef aan op welke plaatsen de weerstandbiedende lagen doorbroken zijn als gevolg van natuurlijke oorzaken of door menselijk ingrijpen;
- grondwaterstanden, grondwaterstromingsrichtingen;
 - geef een 3D-stromingsrichtingsoverzicht; hierbij dient rekening te worden gehouden met percolerend zoet water door een zout milieu en de doorwerking van getijden in onderliggende watervoerende pakketten;
 - geef een isohypsenkaarten voor relevante watervoerende pakketten;
 - geef aan waar en op welke wijze de stromingsrichting wordt beïnvloed;

9 Zie tevens inspraakreactie 1, bijlage 4.

10 Zie inspraakreactie 1, bijlage 4.

- . grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit;
- . de luchtkwaliteit, achtergrondniveaus luchtverontreiniging op leefniveau (parameters: geur- en stofconcentraties, CH₄, H₂S)
- . de in de directe omgeving aanwezige lozingen en waterwinningen.

4.3 Landschap, bodemgebruik

- . visueel-ruimtelijke kenmerken van de locatie en haar omgeving;
- . bestemmingen en functies van de locatie en de omgeving, gevoelige objecten¹¹) (bestaande en voorgenomen) in de directe omgeving van de locatie, met daarbij aangegeven waarvoor deze objecten gevoelig zijn.

4.4 Overige aspecten

Aangegeven dient te worden in welke mate in de directe bewoonde omgeving van de locatie hinder wordt ondervonden. Kwantitatieve gegevens hiervan dienen, indien aanwezig, te worden verstrekt.

Globaal dienen de aanwezige natuurwaarden in het studiegebied te worden beschreven, zoals flora en vegetatie (vegetatietypen, indicatorsoorten voor milieucondities en levensgemeenschappen; bijzondere soorten), fauna (soorten, aantallen, indicatorsoorten voor milieucondities en levensgemeenschappen; bijzondere soorten, functies van het gebied als bijvoorbeeld vogeldoortrek-, rust- of fourageergebied).

4.5 Autonome milieu-ontwikkelingen

Uitgangspunt is het bestaande depot. Reële autonome ontwikkelingen in het studiegebied dienen eveneens in beschouwing genomen te worden. Bij de beschrijving behoren de mogelijke (na-ijlings)effecten te worden betrokken van inmiddels voltooide of nog lopende activiteiten alsmede van activiteiten waarvan redelijkerwijs is te voorzien, dat zij zullen worden uitgevoerd zoals verwerkingstechnieken voor baggerspecie.

¹¹ Gevoelige objecten kunnen zijn: woningen, gebouwen, waterwingebieden, land- en tuinbouwgebieden, recreatiegebieden e.d.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Het MER bevat ten minste: *"Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven"* (Wabm, art. 41j, eerste lid onder e).

5.1 Algemeen

De Commissie acht het meest van belang welke gevolgen zullen optreden door uit de specie mogelijk vrijkomende stoffen. Daarnaast is van belang systematisch aandacht te besteden aan de gevolgen van de aanwezigheid van het depot en de bijbehorende werken.

Gevolgen voor andere aspecten lijken vooralsnog van minder belang en kunnen in het MER met een lagere prioriteit worden beschreven. Bij geringe verschillen tussen alternatieven kan worden volstaan met een aanduiding daarvan.

De nadruk bij de beschrijving van de gevolgen behoort te liggen op milieugevolgen die onomkeerbaar of nagenoeg onomkeerbaar (blijvend) zijn en die per alternatief/variant verschillen. De te verwachten gevolgen voor het milieu moeten, indien mogelijk, in hun onderlinge samenhang worden beschouwd.

Zij dienen in relatie te worden gebracht met de invloed van de uit de specie vrijkomende stoffen en de invloed van het depot. Hierbij is duidelijk onderscheid te maken in:

- . de fase van definitieve inrichting (c.q. het moment van verdere verwerking);
- . de fase van nazorg.

Bij de beschrijving en voorspelling van de effecten dient steeds te worden aangegeven welke methoden of modellen zijn gebruikt en waarom. De methoden en modellen die worden gebruikt dienen passend (naar de nieuwste stand van de wetenschap), beproefd en duidelijk gedocumenteerd te zijn. De tijdsperiode waarbinnen geïdentificeerde bedreigde objecten worden bereikt dient te worden aangegeven.

Aangegeven dient te worden tussen welke grenzen verwachte resultaten kunnen variëren als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en de gebruikte gegevens.

Een analyse inzake de gevoeligheid van noodzakelijke aannamen (bijvoorbeeld veronderstellingen en parameters) op de resultaten van berekeningen is noodzakelijk, teneinde indicaties te verkrijgen omtrent de gevoeligheid van de resultaten. Bij onzekerheid over het optreden van effecten moeten naast de waarschijnlijke ontwikkeling ook de effecten in het slechtst denkbare geval worden uitgewerkt.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat zij tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn of zelfs pas op langere termijn waarneembaar kunnen worden.

De Commissie dringt erop aan de milieu-effecten zoveel mogelijk in verifieerbare en/of gekwantificeerde vorm te presenteren.

Schaal en mate van detail dienen daarbij te worden afgeleid uit de wensen nauwkeurigheid en betrouwbaarheid, gevoeligheden voor veranderingen en de mogelijkheid van onderlinge vergelijkbaarheid van de milieu-effecten van de alternatieven/varianten en de evaluatie achteraf (zie hoofdstuk 7).

Ook effecten die in het voordeel zijn voor het milieu, verdienen beschrijving. Daarbij dient, waar van toepassing, aangegeven te worden of deze effecten altijd zullen optreden of alleen onder te noemen voorwaarden.

Ervaringen bij het bestaande depot en bij vergelijkbare projecten, indien voorhanden, dienen bij de beschouwingen te worden meegenomen.

5.2 Bodem en grondwater

- . Beschouwing van de in het depot optredende processen en de daarmee samenhangende concentraties van uittredende verontreinigingen; aandacht dient te worden besteed aan percolerend zoet water door de zoute specie naar de zoute ondergrond;
- . Beschouwing over kans van optreden en omvang van fluxen naar de onder-, boven- en zijkant;
- . Invloed van het depot op de hydrologie;
- . Verspreiding van verontreinigingen met het grondwater in relatie tot de aangebrachte voorzieningen, inclusief de mogelijkheid tot onderhoud van deze voorzieningen. Bijzondere aandacht hierbij moet worden geschonken aan de termijn waarover effecten (fluxen) kunnen en zullen optreden. Ook dient aandacht te worden geschonken aan de transportsnelheid van eventueel optredende verontreiniging; het effect van de getijden in de Westerschelde en doorwerking daarvan in onderliggende pakketten op uittredende fluxen, dient eveneens te worden beschreven.
- . Beïnvloeding van de gebruiksfunctie van bodem en oppervlaktewater door verspreiding van verontreinigingen vanuit het depot;
- . Leiden de inrichting van het depot en de voorgestelde beheersmaatregelen tot veranderingen in de hydrologische situatie elders?

5.3 Waterbodem en oppervlaktewater

- . Verontreiniging oppervlaktewater en waterbodem als gevolg van het retourwater (vertroebeling door slibdeeltjes, eutrofiëring, verontreiniging met zware metalen, organische verbindingen, e.d.).

5.4 Luchtverontreiniging

- . Luchtverontreiniging c.q. geuroverlast dient mede te worden beschouwd in relatie tot eventueel reeds aanwezige bronnen. Zowel locale, verspreide woonbebouwing alsmede aaneengesloten woonbebouwing en/of andere gevoelige bebouwing dient in de beschouwing te worden betrokken.
- . In welke mate komen er CH_4 , H_2S of hinderlijke stoffen vrij?
- . In welke mate is er sprake van stofhinder?

5.5 Woon- en leefmilieu en externe veiligheid

- . Gevolgen voor de leefbaarheid van woongebieden door eventuele luchtverontreiniging, geuremissies, e.d.;
- . De risico's van een maximaal geloofwaardig ongeval dienen te worden aangegeven;
- . Mate waarin het gebruik en het beheer van het depot van invloed kunnen zijn op de huidige belevingswaarde.

5.6 Landschap, bodemgebruik

- . Welke invloed heeft het depot op de beeldwaarde van de naaste en verdere omgeving?

5.7 Overige gevolgen

- . Geef aan wat de mogelijke effecten zijn voor de eventueel in het studiegebied aanwezige natuurwaarden (zie 4.4);
- . Welke (secundaire) ontwikkelingen zijn te verwachten als gevolg van de aanwezigheid van het depot? (Als voorbeeld kan gedacht worden aan de oprichting van een inrichting voor de verdere verwerking van specie);
- . Welke gevolgen zullen optreden als gevolg van de herinrichting van de berging?

6. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN/VARIANTEN TEN AANZIEN VAN HET MILIEU

Het MER bevat ten minste: *"Een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"* (Wabm, art. 41j, eerste lid, onder f).

De beoordeling en vergelijking van de alternatieven/varianten dient op een begrijpelijke wijze plaats te vinden aan de hand van toetsingscriteria. Een eventueel voorkeursalternatief dient goed te worden gemotiveerd. Voor de van toepassing zijnde criteria wordt verwezen naar § 2.2.

De alternatieven en varianten, waaronder het meest milieuvriendelijk alternatief, moeten op basis van deze criteria met elkaar en met de (autonome) ontwikkeling van het milieu worden vergeleken. Per relevant aspect moet een voorkeur worden gegeven.

De verschillende gevolgen van de alternatieven dienen zo te worden gepresenteerd dat een onderlinge vergelijking mogelijk is en een goed inzicht ontstaat in de verschillende keuzemogelijkheden.

7. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Het MER bevat ten minste: *"Een overzicht van leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens"* (Wabm, art. 41j, eerste lid, onder g).

In het MER moet een overzicht worden gegeven van de leemten in kennis en informatie die in het MER zijn blijven bestaan en die tot onzekerheid bij de besluitvorming leiden. Ook moet worden beschreven waarom deze leemten zijn blijven bestaan.

Leemten kunnen bijvoorbeeld zijn:

- . Onzekerheden door gebrek aan gegevens bij de beschrijving van de bestaande situatie en van de autonome ontwikkelingen daarin.
- . Onvoldoende kennis van processen.
- . Gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.
- . Gebrek aan kennis over oorzaak-gevolg-relaties en mede daardoor onzekerheid over milieugevolgen op kortere of langere termijn.
- . Onzekerheid over de ontwikkeling van kwaliteitsnormen.

Deze leemten in kennis mogen niet betrekking hebben op die informatie, welke voor het te nemen besluit essentieel is. Dit soort informatie dient te worden geïdentificeerd en met prioriteit te worden uitgewerkt.

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie.

Het bevoegd gezag zal bij zijn besluit in 1989 over de verlening van de Afvalstoffenwetvergunning een evaluatie- en monitoringprogramma hebben vastgesteld om de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu te kunnen beheersen.

Nazorg is eveneens onderdeel van m.e.r. (zie 3.2.2 en 3.2.3). In het programma voor de "evaluatie-achteraf", dat in het kader van m.e.r. door bevoegd gezag zal worden opgesteld, kan verder inhoud worden gegeven aan het reeds vastgestelde evaluatie- en monitoringsprogramma. Als uitgangspunt kunnen in het MER geconstateerde leemten in kennis en informatie dienen. In het programma kan worden ingegaan op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effect-beperkende maatregelen. In het MER kan een aanzet wordt gegeven voor dit programma, aan de hand van onderzoeksresultaten die reeds beschikbaar zijn.

8. SAMENVATTING EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER bevat ten minste: *"Een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"* (Wabm, art. 41j, eerste lid, onder h).

De samenvatting van het MER dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren:

- . motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- . de besluitvorming waarvoor het MER dient;
- . keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- . beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu;
- . beschrijving van de voorspelde effecten van de verschillende alternatieven.

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven mede tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

De samenvatting dient voor een algemeen publiek als een zelfstandig stuk leesbaar en begrijpbaar te zijn en een goede afspiegeling te vormen van de inhoud van het MER.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- . het MER beknopt te houden;
- . eventuele afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- . achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen;
- . een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst in het MER op te nemen en aandacht te besteden aan (het onderscheid tussen) best bestaande en best uitvoerbare technieken.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het milieu-
effectrapport
Baggerspeciebergiging Hansweert

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1992, waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Directie Milieu en Waterstaat

Het Groene Woud 1 Middelburg postbus 165 4330 AD Middelburg
telefoon 01180 - 31700 telex 37881/pwst fax 01180 - 34756

Provincie Zeeland

bericht op brief van :-

uw kenmerk : -

ons kenmerk : nr. 465

afdeling : Milieubeheer, bur.

begeleid : P&A

behandeld door : P.Wattel/W. Vette

doorkiesnummer : 01180-31773

onderwerp : start Mer-rapportage
baggerspecie-berging
Hansweert

Aan de commissie voor de milieu-effectrap-
portage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	- 9 APR. 1992
nummer :	1027-92
dossier :	WIS - 1
kopie naar :	CL-Sc-pros-biob

verzonden :

Middelburg 31 maart 1992

6 APR. 1992

Op grond van artikel 41 1, lid 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne
zenden wij u hierbij toe een op 25 maart 1992 ontvangen startnotitie van de
Rijkswaterstaat directie Zeeland voor de baggerspecieberging te Hansweert.

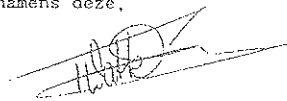
Wij stellen u hierbij in de gelegenheid om advies uit te brengen over het geven
van de richtlijnen inzake de inhoud van het milieueffectrapport.

Eventuele inspraakreacties en adviezen over het geven van richtlijnen zullen naar
uw commissie worden toegezonden.
De kennisgeving inzake de start van de procedure is bijgevoegd.

Hoogachtend,

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

namens deze,

P. Wattel.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 75 d.d. 15 april 1992

Provincie Zeeland Directie Milieu en Waterstaat

Bekendmaking

**Baggerspecieberging voormalige buitenhaven
te Hansweert**

Startnotitie MER-procedure

Op 10 januari 1989 is door Gedeputeerde Staten van Zeeland een afvalstoffen wetvergunning afgegeven aan Rijkswaterstaat Directie Zeeland, voor de berging van circa 180.000 kubieke meter baggerspecie (klasse 3 en 4) in de oude buitenhaven te Hansweert, kadastraal bekend gemeente Reimerswaal, sectie H, nr. 1620.

Deze vergunning is bij uitspraak van de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State van 14 augustus 1991 vernietigd.

Overwogen werd, dat de schone grond (ongeveer 820.000 kubieke meter) eveneens als afval dient te worden beschouwd, zodat er sprake is van een inrichting waar meer dan 500.000 kubieke meter afval op of in de bodem wordt gebracht.

Bij meer dan 500.000 kubieke meter dient een MER-procedure doorlopen te worden. Bij onderhavige vergunningaanvraag was echter geen MER overlegd, zodat de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden.

Het opstellen van deze MER is nodig voor het alsnog in vergunningverband brengen van de aanwezige grondberging, als inrichting ex artikel 31 van de Afvalstoffenwet. En op basis waarvan zonodig, ter voorkoming van mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, alsnog aanvullende maatregelen kunnen worden opgelegd.

Een door Rijkswaterstaat directie Zeeland opgestelde startnotitie ligt van 16 april 1992 tot en met 15 mei 1992 ter inzage:

- in het gemeentehuis van Reimerswaal, Oude Plein 1 te Kruiningen op werkdagen van 9-12 en van 13-16 uur en iedere dinsdagavond van 17.30-20.30 uur;
- bij de directie Milieu en Waterstaat, afdeling Milieubeheer, Het Groene Woud 1 te Middelburg, op werkdagen van 9-12 en van 14-16 uur.

Schriftelijke reacties kunnen tot en met 15 mei 1992 worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Zeeland, Directie Milieu en Waterstaat, Postbus 165, 4330 AD Middelburg.

De startnotitie is op te vragen bij de genoemde afdeling Milieubeheer telefoon 01180-31773.

Het Groene Woud 1, postbus 165,
4330 AD Middelburg

Voor informatie over de inhoudelijke aspecten van de startnotitie kunt u terecht bij de heer Vette (tel: 01180-31774).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat directie Zeeland

Bevoegd gezag: College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland

Besluit: Vergunningverlening krachtens de Afvalstoffenwet

Activiteit: de oprichting van een bergingsdepot voor 180.000 m³ verontreinigde baggerspecie die is vrijgekomen bij de sanering van Oosterscheldehavens en 810.000 m³ "schone" specie die is vrijgekomen bij de reconstructiewerkzaamheden van het Kanaal door Zuid-Beveland.

Stand van zaken: Op 10 januari 1989 heeft het College van Gedeputeerde Staten van Zeeland een Afvalstoffenwetvergunning verleend voor de aanleg van een baggerspeciebergingsdepot in de voormalige buitenhaven van Hansweert. Tegen deze vergunningverlening is door derden beroep aangetekend. Op 14 juni 1991 is deze vergunning door de Raad van State vernietigd, omdat er geen m.e.r.-procedure was doorlopen. Door Gedeputeerde Staten is op 10 september 1991 bestuursdwang toegepast. Na ingediend bezwaar/beroep en een verzoek tot schorsing werd deze bestuursdwang op 3 oktober 1991 door de Raad van State opgeheven, omdat een consequente handhaving van milieubepalingen in dit geval niet opweegt tegen de belangen van veiligheid en voortgang in de afwerking van het depot.

Inmiddels is de berging nagenoeg voltooid, onder de condities van de vernietigde Afvalstoffenwetvergunning.

Om het bergingsdepot alsnog in vergunningverband te brengen, is een m.e.r.-procedure gestart. De openbare bekendmaking heeft plaatsgevonden op 15 april 1992 in Staatscourant 75. De startnotitie heeft van 16 april 1992 tot 15 mei 1992 ter inzage gelegen. Bij brief van 31 maart is de Commissie gevraagd om advies voor de op te stellen richtlijnen te geven. Op 15 mei 1992 heeft de Commissie een bezoek gebracht aan het bestaande depot en met vertegenwoordigers van bevoegd gezag en initiatiefnemer van gedachten gewisseld. Tegelijkertijd is gesproken over het concept-advies voor richtlijnen van de Commissie.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. H. Cohen (voorzitter)

ir. J.H.A. Driessen

drs. J.P.J. Nijssen.

In haar advisering over de richtlijnen voor de inhoud van het MER is de Commissie voor wat betreft de juridische aspecten bijgestaan door mr. D. Samkalden.

Secretaris van de werkgroep: ir. M.P.T.M. de Cleen.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	920508	Zeeuwse Milieu Federatie; M.F.A.M. van Mierlo	Goes	920520
2.	920428	Regionaal inspecteur van de volks- gezondheid voor de milieuhygiëne; ir. A.H. Bussemaker	Middelburg	920520
3.	920513	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Zeeland; ir. A.W.H. van Weelderen	Goes	920520

BIJLAGE 5

Chemische en Fysische samenstelling

In het MER moet de samenstelling van de baggerspecie worden gegeven ten aanzien van de volgende parameters:

Metalen

cadmium
kwik
koper
nikkel
lood
zink
chroom
arseen

EOX

PAK's

benzo-(a)anthraceen
benzo-(ghi)peryleen
benzo-(a)pyreen
fenantreen
indeno-(123cd)pyreen
pyreen
dibenzo-(ah)anthraceen
anthraceen
benzo-(b)fluorantheen
benzo-(k)fluorantheen
chryseen
fluorantheen
som-PAK's (6 van Borneff)

Chloorbenzenen

trichloorbenzenen
tetrachloorbenzenen
pentachloorbenzeen
hexachloorbenzeen

PCB's

PCB 28
PCB 52
PCB 101
PCB 118
PCB 138
PCB 153
PCB 180
som-PCB's (7)

Organochloor-bestrijdingsmiddelen

aldrin + dieldrin
endrin
DDT + derivaten
 α -endosulfan + -sulfaat
 α -HCH
 β -HCH
 γ -HCH
heptachloor + epoxyde
chloordaan
hexachloorbutadiëen
som-pesticiden

Organotin-verbindingen

tributyltin-verbinden

trifenylnin-verbindingen

Dithiocarbamaten

minerale olie

Algemene parameters

grof vuil

korrelgrootteverdeling

droge stof

organische stof

CaCO₃

indamprest

Nutriënten

Totaal-P

Totaal-N

NH₃ / NH₄**Overige zouten**

chloride

fluoride

zwavelverbindingen

Overige giftige stoffen

dioxines

dibenzofuranen

Overige verbindingen

geurbelastende verbindingen

De chemische samenstelling dient zo mogelijk te worden gespecificeerd naar bronnen van herkomst. In welke vorm (als ionen, als onoplosbare deeltjes, gebonden aan complexen e.d.) komen genoemde stoffen voor? In het geval dat slib met verschillende verontreinigingsgraad en/of samenstelling naast elkaar wordt geborgen, moeten de mogelijk optredende reacties worden beschreven.

Het MER moet een uitwerking geven van het fysische en chemische gedrag (bezinking, consolidatie en uitloging) en de chemische basisgegevens van de diverse soorten te storten baggerspecie onder vermelding van de gewogen gemiddelden en de standaarddeviaties; dit in relatie tot de daarbij te gebruiken normen en streefwaarden. Bij de resultaten van de chemische analyses dienen ook de bemonsteringsfrequentie, -methodieken (representativiteit) en de daarbij gebruikte detectie- en analyse-technieken met hun terugwinst en statistische onzekerheid te worden vermeld.